

skulde have været betalt. Den ærede Ordfører sagde: Man skal vente, indtil Spørgsmaalet kommer til at ligge gunstigt for. Jeg kan ikke tro, at det kan have været den ærede Ordførers Tankegang, at man skulde vente, indtil den Stat, som modsatte sig Voldgiften, var sikker paa, at man havde fundet end Voldgiftsmænd, som vilde dømme til dens Fordel, for det vilde jeg ligefrem kalde en Underskændighed, og det er det, min Retsfølelse oprører sig imod. — Hvad angaar den Sag, jeg omtalte, den Butterfielbste Sag, skal jeg ikke gennemgaa den, det vilde være for vidtløftigt. Men jeg vil henvise til en Afhandling, som jeg har skrevet derom i „Tilfueren“ for 1890, som den Gang blev udgivet af det nuværende ærede Medlem for Randers Amts 3dje Valgkreds (Reergaard). Jeg skal kun nævne følgende ganske tørre Kendsgerninger: Sagen stammede fra Maret 1854. I 1869 foreslog Nordamerika Voldgift, men den danske Regering modsatte sig det atter og atter ved Hjælp af Fortiellssystemet. En Gang blev der tiet i 5 Aar og en anden Gang i 12 Aar. Endelig maatte Danmark i 1888 gaa ind paa Voldgiften, og da var det, som om det var en overordentlig Imødekommene, man udviste. Ved Omtalen af Sagen her i Tinget blev der sagt adskilligt, som jeg ikke nærmere skal referere. Det gjorde mig ondt, at en af mine sædvanlige og meget nære politiske Meningsfæller sagde noget, som jeg i højeste Grad misbilligede, jeg skal ikke nævne hans Navn. Paa den anden Side var der en af mine politiske Modstandere — kan jeg godt sige, i alt Fald dengang, det var den forrige højtærede Kirke- og Undervisningsminister, som dengang var Ordfører for Lands-tingsubvalget — som efter min Mening udtalte det fornuftigste, der blev sagt om denne Sag. Han udtalte nemlig, at det „at lade et omtvistet Spørgsmaal afgøre ved Voldgift er under alle Omstændigheder den mest imødekommende Maade at afgøre det paa“. Af hans Udtalelser, der stod i skarp Mod- sætning til, hvad den danske Regering i Maret 1874 sagde angaaende Amerikas Tilbud om Voldgift, vil jeg fremdrage følgende: „Direkte Forhandlinger udgøre altid den ønskeligste og naturligeste Maade til at afvikle Tvistemaal mellem to venskabelige Regeringer“. Grunden til, at jeg har fastholdt min Stilling angaaende denne Sag i Udvalgets Betænkning, er, at jeg bestemt vil gøre Indsigelse imod den Tankegang, som maatte i det hele taget er oppe i Diploma- tiet, og som endnu synes at være oppe her, nemlig det, som den ærede Ordfører ud-

trykte saaledes, at det var betænkligt for en lille Stat at ønske international Voldgift, medmindre Tilfældet maatte ligge „gunstigt“ for.

Justitsministeren (M. L. M. a. n.):

Jeg skal ikke gaa meget ind paa det, som den sidste ærede Taler fremsatte, da der jo ikke foreligger noget Ændringsforslag fra ham, men jeg vil dog tillade mig et Par Bemærkninger i den Anledning. For det første vil jeg udtale, at der staar jo intet- steds skrevet, at man ikke maa søge Afgørelse ved Voldgift, naar der forelaa Spørgsmaal, vedrørende denne Lov, som egnede sig dertil. Det er noget, som Loven ikke forbyder, og som man maatte ogsaa vil gøre i Fremtiden, dersom saadanne Spørgs- maal skulde opstaa. Det er slet ikke ude- lukket, det maa overlades til de fremtidige Regeringers Skøn i hvert enkelt Tilfælde, om de anse det for rigtig at gaa den Vej. Men jeg vil tillige bemærke, at det er meget undtagelsesvis, at der kan blive Tale om Voldgift eller Stridigheder, der kunde egne sig til Voldgift i Anledning af denne Lov. Det kan nemlig ikke gaa an at indrømme, at hvor f. Eks. en Udlænding har søgt en Danst for Konsulen, og han saa ikke har faaet en saadan Dom over den Danst, som han synes om, det saa skulde være noget, som kunde gøres til et internationalt Spørgs- maal og gøres til Genstand for Voldgift. Det kan det ikke. Naar en Udlænding har ført Proces med en Danst for en danst Konsulardomstol og har faaet en Dom der, saa maa han naturligvis affurcat ligesom en Indlænding være henvist til at gaa Appel- vejen. Er han ikke fornøjet med Konsulens Dom, kan han appellere den til Lands- Dverretten, og er han ikke tilfreds med Lands- Dverrettens Dom, kan han appellere den til Højesteret, og vi maa fastholde, at der- med maa saa den Historie være forbi. Ingen Stat vil i et saadant Tilfælde erkende, at der her kan foreligge noget, som der er Tale om at tillade fremmede Stater at ind- blande sig i eller gøre til et internationalt Spørgsmaal, og der er heller ikke den aller- ringeste Tvivl om, at de udenlandske Stater, som have lignende Love som denne, aldrig ville tænke paa at admittere, at saadanne Spørgsmaal skulde kunne gøres internatio- nale. Det, der snarest kunde blive Strid om, er noget, som ikke vedrører denne Lov, nemlig de traktatmæssige Bestemmelser om de Danstes Fritagelse for at være undergivne vedkommende Lands Jurisdiktion. Der kan det snarere tænkes, at der kan opstaa Tvist om, hvorvidt Bestemmelserne strække sig,